

Terug in de tijd, en dan weer vooruit: niets ligt vast

Joey Schrauwen en Indra Cauwels, dader en slachtoffer.

foto anna van kooij

theater how did i die

Regie Davy Pieters Van Frascati Producties

Gezien 1/11 Waar Frascati

Te zien t/m 15/11 aldaar

SIMON VAN DEN BERG

Actrice komt op, gaat liggen op haar rug. Verder leeg toneel. Hand op haar hart. Ze ontspant haar lichaam. Hoofd valt opzij. Dood. Zo begint het.

Alles is een constructie bij Davy Pieters, zelfs de dood. How did I die is de vierde voorstelling die de jonge regisseur maakt bij productiehuis Frascati. Vorig jaar had ze bijzonder succes met The truth about Kate, een weergalozes solo van actrice Naomi Velissariou over de celebrity-cultuur, nu maakt ze een voorstelling over misdaad. Ze verdiepte zich in de zaak-Joran van der Sloot en liep mee met een forensisch team van de Amsterdamse politie.

Steeds keert de voorstelling terug bij het beeld van die ene dode vrouw. Eerst zien we haar doodsstrijd, daarna loopt ze vrolijk achteruit door het bos te wandelen: de tijd wordt teruggespoeld. Maar dan schiet het verhaal weer vooruit en verschijnt er een geniepige jongeman in beeld. Zo wordt de hele voorstelling lang voor- en achteruitgespoeld.

Maar steeds verandert er iets: ineens blijft er een rugzak achter die een getuige later meeneemt, of de geniepige jongeman blijkt het vriendje van het slachtoffer te zijn; de doodsstrijd duurt langer of

korter, een vriendin is getuige en zelfs de rolverdeling van dader en slachtoffer ligt niet vast - dan ligt de geniepige jongeman ineens levenloos op het toneel. Een definitieve versie van de feiten blijft uit.

Het werkt na verloop van tijd hallucinerend, doordat de drie spelers - Indra Cauwels (het slachtoffer), Joey Schrauwen (de dader) en Klára Alexová (de getuige) - de bakkige heen-en-weerchoreografie feilloos uitvoeren. Bovendien is het geluidsontwerp van muzikant/dj/componist Jimi Zoet briljant. Zijn donkergrijze, stormachtige soundtrack van synthesizers en beats, met heel af en toe geschreeuw en sirenes, is nergens illustrerend, maar geeft de voorstelling samenhang, diepte en reliëf.

Tekst is er nauwelijks. Alleen Alexová vertelt (in het Engels) tamelijk manisch over een politieverhoor, waarin ze bijna gaat geloven dat ze het zelf heeft gedaan en de herinnering heeft verdrongen.

How did I die is een fascinerende voorstelling, even sfeervol als precies. En wat erg voor Pieters pleit, is dat ze binnen de strakke vorm toch nog ruimte geeft aan een geestige breakdance die voortkomt uit het ongemak van een jongen die zich geen houding weet te geven tegenover twee meisjes.

Het werk (en het spel) van de detective, of dat nu Sherlock Holmes, Peter R. de Vries of een Amsterdamse rechercheur is, is: op basis van een beperkt aantal feiten de gebeurtenissen reconstrueren. Daarvoor gebruikt hij of zij hetzelfde gereedschap als de kunstenaar. Pieters heeft daar weinig vertrouwen in: ze toont een wereld waarin feiten, herinneringen en zelfs de logica onbetrouwbaar zijn. In haar slingerende tijdslijn kunnen gevolgen leiden tot een oorzaak. Dat is verwarrend, maar niet onprettig.